

# แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ

## ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

ข้อ ๑ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับ เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติ อย่างมีคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงาน ของรัฐประกอบกับประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๖๔ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้การจัดทำแนวทาง การปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจเป็นไปตามที่คณะกรรมการตำรวจกำหนด เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตน ของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจในลักษณะการปฏิบัติที่ควรกระทำ และไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) ไว้เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจประพฤติ ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม พร้อมดำรงตนด้วยการกระทำความดีละเว้นความชั่ว ประพฤติ ปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม และดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่ง คัด อยู่เสมอ ดังนี้

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>	<p>(๑.) จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ</p> <p>(๒.) มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้า</p> <p>(๓.) นำหลักธรรมหรือหลักคำสอนตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมา ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ</p> <p>(๔.) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ สืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน</p> <p>(๕.) แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>(๖.) สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่างๆ</p>	<p>(๑.) แสดงออกในลักษณะที่ส่อไปในทางดูแคลน หรือด้อยค่าความเป็นไทยอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ</p> <p>(๒.) กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ</p> <p>(๓.) แสดงกิริยาวาจาหรืออาการในเชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง</p> <p>(๔.) ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง</p> <p>(๕.) แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติ หรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์</p> <p>(๖.) แสดงออกในลักษณะที่ไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</p>

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>๒. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่</p>	<p>(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริตโปร่งใส ตรวจสอบได้</p> <p>(๒.) มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนัก ในหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์</p> <p>(๓.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รับผิดชอบต่อค่านึงถึงผลกระทบ ทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิ มนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของ บุคคล</p> <p>(๔.) รับผิดชอบต่อในการปฏิบัติ หน้าที่ราชการของตน พร้อมทั้งจะ รับการตรวจสอบและรับผิดชอบ ในผล ของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความ บกพร่องผิดพลาดขึ้น</p> <p>(๕.) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือ หน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของ ตน แสวงหาผลประโยชน์สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น</p>	<p>(๑.) แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัย เป็นการแสวงหาประโยชน์โดย มิชอบ</p> <p>(๒.) กระทำการอันส่อไปในทาง ที่ อาจตีความได้เป็นการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>(๓.) ปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติหน้าที่และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มา ขอรับบริการ หรือประชาชนที่ ได้รับความเดือดร้อน</p>

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>๓. กล้าตัดสินใจและการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม</p>	<p>(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม</p> <p>(๒.) กล้าคัดค้าน เปิดเผยการทุจริตและดำเนินการแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่</p> <p>(๓.) กล้ายื่นหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายและจรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความกล้าหาญ</p> <p>(๔.) ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า</p> <p>(๕.) เปิดเผยหรือรายงานการทุจริตที่พบเห็นต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องโดยไม่ปล่อยปละละเลย</p> <p>(๖.) กล้าทักท้วงและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ตนรู้หรือ ควรจะรู้ว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p>	<p>(๑.) ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น</p> <p>(๒.) ปกปิดการทุจริต โดยไม่ดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่</p> <p>(๓.) เพิกเฉยต่อการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>(๔.) ไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม</p>

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>๔ . คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ</p>	<p>(๑.)ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล</p> <p>(๒.)ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม</p> <p>(๓.) มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน</p> <p>(๔.) อุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>(๕.)ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด</p>	<p>(๑.) อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสีย ความเป็นธรรมในกระบวนการ ยุติธรรม</p> <p>(๒.) ปฏิบัติตามคำสั่ง ค าชอรั้ง ค าชูหรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงในการกระทำ ความผิดหรือกระทำ ในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม</p> <p>(๓.) ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการเพื่อธุรกิจหรือประโยชน์ส่วนตัว</p> <p>(๔.) ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะเป็นผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม</p>

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน</p>	<p>(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างแท้จริง</p> <p>(๒.) มีมาตรฐานการทำงานที่ทันสมัย เป็นสากล พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เชื่อมมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม (๓.) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วเต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ</p> <p>(๔.) เปิดเผยและให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้องเหมาะสม ครบถ้วนแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด</p> <p>(๕.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว กระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็น ธรรม โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ของชีวิตทรัพย์สินของประชาชน เป็นที่ต้องและรักษาประโยชน์ ของรัฐ</p> <p>(๖.) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สิน ของทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่า</p> <p>(๗.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบ กล้าหาญและอดทน</p> <p>(๘.) รักษาความลับของทางราชการ และความลับที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากประชาชนผู้มาติดต่อราชการ</p>	<p>(๑.) ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น</p> <p>(๒.) ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉย ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน</p> <p>(๓.) ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เหมาะสม และครบถ้วน แก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด</p> <p>(๔.) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ขาดความกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส และไม่เป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชน</p> <p>(๕.) ไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่หลักเลียงหรือปิดความรับผิดชอบ</p>

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>๖. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ</p>	<p>(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ โดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง</p> <p>(๒.) วางตัวเป็นกลางทางการเมือง</p> <p>(๓.) เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด</p> <p>(๔.) วางตัวเป็นกลางในฐานะผู้รักษากฎหมายในกระบวนการยุติธรรม</p> <p>(๕.) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตน ไปในทางจงใจหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือ การกระทำของข้าราชการ ตำรวจ เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น อันเป็นผลใน การตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือ การกระทำของผู้ นั้นสูญเสียความ เที่ยงธรรมและยุติธรรม</p>	<p>(๑.) อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกแก่นักการเมืองหรือพรรคการเมือง</p> <p>(๒.) ปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อผลประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วย ความเป็นธรรม</p>

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
<p>๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและ รักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ</p>	<p>(๑.) ดำรงตนเป็นข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ของรัฐรักษาภาพลักษณ์ของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ให้เป็นที่ เชื่อถือและศรัทธาของประชาชน</p> <p>(๒.) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิด มลทินมัวหมองต่อตำแหน่งหน้าที่ ไม่กระทำผิดกฎหมายแม้เห็นว่า เป็นเรื่องเล็กน้อยไม่หมกมุ่นใน อบายมุขทั้งหลาย ไม่ฟุ้งเฟ้อหรูหราและใช้จ่ายประหยัดตาม ฐานะแห่งตน</p> <p>(๓.) น้อมนาหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง พระบรมราโชวาท หลัก คำสอนทางศาสนา และจรรยา วิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>(๔.) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วย การปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทยเคารพต่อกฎหมาย มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และประเพณีอันดีงาม</p> <p>(๕.) มีท่าที เป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อประชาชน ปฏิบัติตนให้เป็นที่ เชื่อถือและไว้วางใจ ของประชาชนไม่แสดงกิริยาหรือท่าทางไม่สุภาพหรือไม่ให้เกียรติ รวมทั้งไม่ใช้ถ้อยคำกิริยา หรือท่าทางในลักษณะหยาบคายต่อ ประชาชน</p> <p>(๖.) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการร้องทุกข์ กล่าวโทษ ขออนุญาตขอข้อมูลข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่น ด้วยความเต็มใจ เป็นมิตรและ รวดเร็วเพื่อไม่ให้ประชาชนเสีย สิทธิหรือเสรีภาพตามกฎหมาย</p> <p>(๗.) เอื้อเฟื้อสงเคราะห์ และช่วยเหลือประชาชนเมื่ออยู่ในฐานะที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ หรือประสบเคราะห์ จากอุบัติเหตุการละเมิดกฎหมาย หรือภัยอื่นๆ ไม่ว่าจะบุคคลนั้น จะ เป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้กระทำผิดกฎหมายหรือไม่</p>	<p>(๑.) ประพฤติตนหรือกระทำใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ ของตนเองและราชการ</p> <p>(๒.) ประพฤติปฏิบัติตนในลักษณะ ที่ไม่เคารพกฎหมาย และรักษาไว้ ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม</p> <p>(๓.) แสดงกิริยาอาการ หรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ</p>

ข้อ ๒ ข้าราชการตำรวจพึงยึดถือ ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ ในกรณีที่มีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม จรรยาวิชาชีพตามกฎหมาย และข้อบังคับเพื่อใช้บังคับกับราชการตำรวจในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ในข้าราชการตำรวจยึดถือ และประพฤติปฏิบัติตามที่กำหนดเพิ่มเติมด้วย

ข้อ ๓ ให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตน ของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ มาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งสอดส่องดูแล อบรมชี้แจงแนวทางปฏิบัติ ประกอบการขับเคลื่อนด้วยการเป็นแบบอย่างภายใต้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง ตามทำนองคลองธรรม เพื่อพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีงาม สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและได้รับการยอมรับจากประชาชน

\*\*\*\*\*